

Sygn. akt IV CSK 515/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku E.M.
przy uczestnictwie W.J. i W.J.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 1 czerwca 2017 r., sygn. akt I Ca [...] /17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 15 marca 2017 r. stwierdził, że wnioskodawczyni nabyła w drodze zasiedzenia z dniem 25 maja 2012 r. własność działki gruntu nr [...] położonej w Z., gminie K. Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Ł. zmienił postanowienie Sądu pierwszej instancji przez określenie daty nabycia własności na dzień 29 kwietnia 2012 r., a w pozostałym zakresie oddalił apelację uczestników oraz obciążył ich kosztami postępowania apelacyjnego.

Uczestnicy w skardze kasacyjnej powołali obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi wskazali przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyli z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytania - czy w świetle art. 172, 336, 338 k.c. w związku z art. 6 k.c. osoba wnioskująca o stwierdzenie zasiedzenia jest zobowiązana do wykazania od kiedy, od kogo i w jakim zakresie przejęła zasiadywaną nieruchomość oraz, że władała nią, a także poprzednicy, jako posiadacz samoistny, a nie dzierżyciel - czy też obowiązek wykazania, że bieg zasiedzenia rozpoczął się w ogóle i w jakim czasie, innym od wskazanego przez tę osobę i być może nie na jego rzecz oraz, że ubiegający się nie władał nieruchomością jako posiadacz samoistny i w jakim zakresie, spoczywa wyłącznie na dotychczasowym właścicielu nieruchomości (uczestniku postępowania).

Potrzebę dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów odnieśli do regulacji objętych art. 520 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową,

korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązanie go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżących zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią nowych i nierozwiązanych dotychczas problemów. W sformułowanym pytaniu zawarte zostały wątpliwości dotyczące przesłanek nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie oraz rozkładu ciężaru dowodu. Były one przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, które doprowadziły do wyjaśnienia tych kwestii. Skarżący nie odwołali się do żadnego z orzeczeń, jak też nie podali argumentów wskazujących na potrzebę podjęcia tej problematyki przez Sąd Najwyższy po raz kolejny. Uzasadnienie wniosku w tym zakresie usytuowane jest w realiach tej sprawy i skupiło się na kwestionowaniu przeprowadzonej oceny dowodów. Nie było podstaw do uznania, że skarżący rzeczywiście przedstawili istotne i nowe zagadnienie prawne, wymagające rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Skuteczne powołanie przez skarżącego przesłanki objętej art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym

polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący tę przyczynę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odnieśli do uregulowania dotyczącego orzekania o kosztach postępowania w postępowaniu nieprocesowym. Ta problematyka jako nie dotycząca istoty sprawy nie jest objęta postępowaniem ze skargi kasacyjnej. Zawarte w postanowieniu co do istoty sprawy orzeczenie o kosztach postępowania podlega odrębnemu zaskarżeniu zażaleniem na podstawie art. 394² k.p.c. Nie było zatem podstaw do podejmowania kwestii wykładni tego przepisu w ramach niniejszego postępowania.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw

a.ł.